	Силабус **навчальної дисципліни** **«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»**
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування
Освітньо-професійна програма	Лабораторна діагностика
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	ІІ ЛД 11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Лабораторної медицини
Викладач курсу)	Цюник Наталія Юріївна
Контактна інформація викладача	E. mail: ntsunuk@ukr.net, групи у Viber: БЖД ІІ ЛД 11 GoogleClassroom : БЖД ІІ ЛД 11
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Сторінка групи у MOODLE Сторінка групи у Classroom
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2 Загальна кількість годин – 60 Модулів –1 Рік підготовки – 2рік Семестр – 4 семестр Лекції – _12_ год. Семінари (практичні заняття, лабораторні заняття) – _20_ год. Самостійна робота – _28_ год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна **«Безпека життєдіяльності»** є нормативною дисципліною з спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої (фахової передвищої) освіти необхідні знання про основні принципи і способи забезпечення життєдіяльності, небезпечні та шкідливі фактори середовища проживання, визначення причин та можливих наслідків небезпек, визначення рівня безпеки системи «людина-життєве середовище», моделювання умов виникнення небезпечних ситуацій, оцінку рівня небезпеки. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: загальні закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини, основи захисту здоров'я та життя людини і середовища її проживання, а також розробка та реалізація відповідних засобів і заходів щодо створення,

	підтримки здорових та безпечних умов життя, діяльності людини як у повсякденних умовах побуту та виробництві, так і в умовах надзвичайних ситуацій
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни **«Безпека життєдіяльності»** є вивчення структури, змісту, взаємозв'язку життєдіяльності людини із середовищем праці й проживання; визначення чинників, причин і параметрів, що сприяють виникненню надзвичайних ситуацій; визначення принципів і способів захисту людей в умовах повсякденного життя, а також в умовах надзвичайних ситуацій; набуття практичних навичок щодо захисту життєдіяльності від шкідливого та небезпечного впливу параметрів середовища проживання, вражаючих факторів осередків ураження у надзвичайних ситуаціях._ Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:** • характеристику навколишнього, виробничого і побутового середовища; • небезпечні та шкідливі фактори середовища; • основні принципи і способи забезпечення життєдіяльності; • характеристику осередків ураження, що виникають у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу; • заходи з захисту населення в повсякденних умовах і в умовах надзвичайних ситуацій; організацію проведення рятувальних та інших невідкладних робіт; **вміти:** • визначати рівень безпеки системи «людина-життєве середовище»; • ідентифікувати небезпеку; • складати номенклатуру небезпек; • визначати зону небезпеки; • визначати причини та можливі наслідки небезпек; • класифікувати небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори; • оцінювати рівень небезпеки; моделювати умови виникнення небезпечних ситуацій.
Програмні результати навчання	Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, використовувати їх в роботі. Вибирати комплекс необхідних знань та професійної інформації для вирішення питань майбутньої фахової діяльності. Здатність надавати долікарську допомогу пораненим і хворим в умовах бойових дій та в осередках надзвичайних ситуацій.
Політика курсу	**Дотримання принципів академічної доброчесності.** Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. **Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології.** Підчас занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією KOVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної

	дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами. **Відвідування занять.** Студенти повинні відвідувати усі лекції, *семінари/практичні/лабораторні заняття* курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. **Політика дедлайну.** Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт. **Порядок відпрацювання пропущених занять.** Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у любий зручний час для викладача. Перескладання підсумковоїоцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	2
2.	Середовище проживання людини	2
3.	Природні загрози, характер їх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки	2
4.	Техногенні небезпеки	2
5.	Захист населення у надзвичайних ситуаціях	2
6.	Соціальні небезпеки. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях	2
	Разом:	**12**

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	2
2.	Оцінка середовища проживання людини і мікрокліматичних умов	2
3.	Небезпеки природного, техногенного походження. Безпека в умовах надзвичайних ситуацій	2
4.	Безпека при роботі з електроприладами	2
5.	Пожежна безпека	2
6.	Радіаційна безпека	2
7.	Оцінка хімічної обстановки при надзвичайних ситуаціях на хімічно-небезпечному об'єкті	2
8.	Засоби індивідуального та колективного захисту людини. Санітарна обробка населення. Знезараження	2
9.	Небезпеки соціального походження	2
10.	***Модульний контроль 1.*** Безпека життєдіяльності.	2
	Разом:	**20**

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Застосування і ризик-орієнтованого підходу для побудови моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій	2
2.	Менеджмент безпеки, правове забезпечення захисту населення у надзвичайних ситуаціях	2
3.	Фізіологічна дія мікроклімату на людину	2
4.	Характеристика електромагнітних випромінювань та їх вплив на навколишнє середовище і людину	2
5.	Тектонічні небезпечні явища	2
6.	Прогнозування та засоби запобігання виникнення стихійних лих	1
7.	Основні джерела антропогенного забруднення навколишнього середовища і їх характеристика	2
8.	Характеристика та наслідки аварій на транспорті при перевезенні небезпечних хімічних речовин, вибухових та пожежонебезпечних вантажів	1
9.	Шляхи підвищення життєдіяльності в умовах радіаційної небезпеки	2
10.	Екологічні проблеми в Україні	2
11.	Блискавкозахист як засіб запобігання виникнення надзвичайної ситуації	2
12.	Аварія на ЧАЕС та її наслідки	2
13.	Соціально-політичні конфлікти. Види та форми перебігу конфліктів	2
14.	Тероризм в сучасних умовах. Види терактів	2
15.	Методи надання першої медичної допомоги	2
	Разом:	**28**

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

- Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності: Конспект лекцій для студентів всіх спеціальностей і форм навчання – Львів. Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2016. – 226 с.
- Желібо Є.П., Сагайдак І.С. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для аудиторної та практичної роботи [Додатковий тираж]. – К.: ЕКОМЕН, 2011. – 200 с.
- Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. – Київ.: «Каравела», 2008. – 344 с.
- Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: Навч. посібник / В.В. Бєгун, І.М. Науменко – К.:, 2004. – 328 с.
- Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с.
- Волненко Н.Б., Крайнюк О.В., Буц Ю.В. Безпека життєдіяльності: Практикум. – Харків.: ХНАДУ, 2013. – 213 с.

Додаткова:

- Наказ МВС України від 30 грудня 2014 року №1417 «Правила пожежної безпеки в Україні».
- Наказ МОН України від 15 серпня 2016 року №974 «Правила пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України».
- Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 138 с.

<table>
<tr><td></td><td>

Іванова І.В., Заплатинський В.М., Гвоздій С.П. «Безпека життєдіяльності» навчально-контролюючі тести. – Київ: «Саміт-книга», 2005. – 148 с.
Таїрова Т.М. Ризик смертельного травмування працівників // Безпека життєдіяльності №1, 2012. – с. 32-36.
Радіаційна безпека. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Безпека життєдіяльності» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання / Укладачі Н.В. Волненко, О.В. Крайнюк, В.М. Литвиненко, Г.В. Покотило. Харків.: ХНАУ, 2012. – 32 с.
Мохняк С.М., Дацко О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник, Львів, Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.
Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини. Навчальний посібник. – 3-те видання, – Л.: Львів. банк. коледж; К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 186 с.
Яремко З.М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавничий центр ЛНУ ім. Ів.Франка, 2008. – 301 с.

</td></tr>
<tr><td>Поточний та підсумковий контроль</td><td>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов’язковим виставленням оцінки та модульним контролем. На практичних заняттях оцінюються усні виступи студентів, підготовлені презентації, реферати, відповіді на запитання викладача, участь у дискусіях, тощо. Кожне заняття завершується перевіркою знань за допомогою відповідей на тестові завдання. До тестових завдань включені питання, які виносилися на самостійну підготовку. Модульні контролі проводяться у письмовій формі.
Підсумковий контроль – проводиться у вигляді диференційованого заліку, за відсутності у здобувачів пропущених лекцій, успішного складання модульних контролів, опрацювання питань самостійної роботи.</td></tr>
<tr><td>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</td><td>Лекції, презентації екскурсії, дискусії, індивідуальні дослідження.
У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom. Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsAp (за вибором студентської групи).</td></tr>
<tr><td>Необхідне обладнання</td><td>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або GoogleClassroom.
У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання</td><td>Схема нарахування та розподіл балів
<table>
<tr><th colspan="6">Поточне оцінювання,
МК та самостійна робота</th><th rowspan="3">СМО</th><th rowspan="3">ПМО</th><th rowspan="3">ECTS</th><th rowspan="3">За національною шкалою</th></tr>
<tr><th colspan="6">Модуль 1</th></tr>
<tr><th>Т1</th><th>Т2</th><th>…Тn</th><th>САП</th><th>МК 1</th><th>МО</th></tr>
<tr><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>73</td><td>75</td><td>74</td><td>74</td><td>74</td><td>C</td><td>добре</td></tr>
</table>
$T_1 – T_n$ – теми занять до модульного контролю 1;
САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;</td></tr>
</table>

МК модульний контроль;
МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	**A**
0-89	добре	**B**
70-79	добре	**C**
60-69	задовільно	**D**
51-59	задовільно	**E**
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	**FX**
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	**F**

Питання до підсумкового контролю

- Структура наук про безпеку.
- Характеристика основних понять в безпеці життєдіяльності.
- Що включає в себе система «людина-життєве середовище»?
- Дати характеристику елементів життєвого середовища людини-природнього, техногенного, соціального.
- Сутність концепції допустимого ризику. Розрахунок групового ризику.
- Серйозність та ймовірність небезпеки.
- Основна аксіома безпеки життєдіяльності.
- Небезпеки та їх характеристики.
- Комбіновані небезпеки.
- Квантифікація небезпек.
- Таксономія, номенклатура, ідентифікація небезпек.
- Характеристика природного середовища.
- Характеристика і значення літосфери, атмосфери, гідросфери, біосфери, техносфери в життєдіяльності людини.
- Оцінка ноосфери як нового еволюційного стану біосфери.
- Соціально політичне середовище.
- Вплив негативних факторів на здоров'я людини.
- Вплив забруднення води на умови життєдіяльності.
- Джерела забруднення атмосфери.
- Вплив діяльності людини на літосферу.
- Визначення термінів «навколишнє середовище», «середовище життєдіяльності».
- Побутове та виробниче середовище за рівнем небезпечного впливу.
- Параметри мікроклімату приміщень.
- Причини виверження вулканів і появи землетрусів.
- Що таке стихійне лихо?
- Шкала оцінювання сили і інтенсивності землетрусів.
- Види стихійних лих, які викликають найбільшу кількість людських жертв.
- Появу яких стихійних лих можна прогнозувати?
- Явище повені, селю, зсуву ґрунту.
- Поняття про техногенні небезпеки.
- Визначення аварії та катастрофи.
- Заходи по запобіганню та зменшенню аварійності у вашому регіоні.
- Негативний вплив електричних і електромагнітних факторів.
- Способи захисту від впливу електричних і електромагнітних факторів.

	• Негативний вплив термічних факторів і їх наслідки. • Класифікація негативних хімічних факторів. • Види іонізуючого випромінювання. • Променева хвороба і її ступені. • Одиниці вимірювання іонізуючого випромінювання. • Класифікація радіаційних аварій. • Зони радіоактивно забруднених територій внаслідок аварій на ЧАЕС. • Первинні засоби пожежогасіння. • Вогнегасники. Будова, принцип дії, використання. • Протипожежний режим в установі. • Основні вимоги пожежної безпеки до приміщень лікувальних установ, де постійно перебувають пацієнти. • План евакуації на випадок пожежі. • Вимоги до евакуаційних ходів і виходів. • Засоби оповіщення при виникненні пожежі. • Дії медперсоналу при виникненні пожежі. • Перша медична допомога при опіках і отруєннях продуктами горіння. • Технічні засоби електронебезпеки. • Захисне заземлення електроапаратури. • Класи електромедапаратури згідно Типової інструкції по захисному заземленню електромедапаратури МОЗ України. • Вимоги до захисного заземлення згідно Типової інструкції по захисному заземленню електромедапаратури МОЗ України • Перша допомога при ураженні електричним струмом. • Дія електричного струму на організм людини. • Індивідуальні засоби захисту від ураження електричним струмом. • Заходи захисту від радіоактивного випромінювання. • Засоби індивідуального захисту, їх класифікація. • Протигази. Види, будова, застосування. • Призначення та виготовлення ватно-марлевої пов’язки. • Вміст та застосування аптечки АІ-2(АІ-4). • Склад і застосування протихімічного пакету. • Призначення, вміст і використання пакета перев’язувального індивідуального. • Захисні споруди. • Заходи під час карантину і обсервації. • Суть проведення і види спеціальної обробки населення. • Дезактивація, порядок проведення. • Дегазація, порядок проведення. • Дезінфекція, порядок проведення. • Дати визначення терміну «надзвичайна ситуація». • Основні ознаки надзвичайної ситуації. • Поділ надзвичайних ситуацій за масштабом та глибиною впливу. • Причини соціальних конфліктів. • Соціальні конфлікти в Україні. Соціальні причини поширення алкоголізму, наркоманії, куріння.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу